

VYDÍRÁNÍ, SEXTING, ROMANCE SCAM, TO JSOU NEJČASTĚJŠÍ TYPY PŘÍPADŮ ŘEŠENÝCH ONLINE PORADNOU E-BEZPEČÍ. OD POČÁTKU ROKU JICH ŘEŠILA TĚMĚŘ 150.

Kamil KOPECKÝ

Již téměř 150 případů řešila online poradna E-Bezpečí Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci od počátku roku 2022, klienti se na nás nejčastěji obraceli s problémy spojenými s únikem intimních materiálů na internet, sextingem, vydíráním a vyhrožováním, k dalším typickým ohlašovaným případům pak patřil romance scam. Ke klientům, kteří se naši poradnu obracejí, patří jak děti, tak i dospělí - a to muži i ženy. Počet případů přitom trvale roste.

Velká část incidentů je spojena s problematikou **sextingu - tedy sdílením intimních materiálů (fotografií, videí) s dalšími uživateli internetu**. Sexting lze považovat za součást sexuálního objevování, je však třeba vždy myslet na to, že poskytnutím vlastního intimního materiálu jiné osobě riskujeme, že se materiál rozšíří po internetu a může nám způsobit celou řadu problémů.

Poslala jsem před půl rokem nahé fotky. Spolužák to chce říct mým rodičům a já nevím co dělat. Měla bych jim to asi říct, jen bojím se jejich reakce. Snažila jsem se to neřešit a být v pohodě, jen dneska už mě to vážně dostalo.. Strašně mě mrzí, že se to stalo a hodně si to vyčítám, jen není už cesta zpět. (15 let)

Sexting nemusí končit pouze prostým rozšířením intimního

materiálu po internetu, ale také **cíleným vydíráním**. To může být velmi intenzivní a může být propojeno s finančními požadavky a žádostmi o zaplacení “výpalného”. Je tedy třeba počítat s tím, že sdílením intimních materiálů může utrpět nejen naše pověst, ale také naše peněženka. Zde je několik případů, které jsme v únoru a březnu 2022 řešili v naší poradně:

Poslal jsem nějaké intimní fotky člověku, kterého neznám, a bojím se, že to ukáže všem, jak mi psal (Roman, 13 let)

Poslala jsem nahé fotky přes Snapchat, není na nich nikdy můj obličej, ale ten komu jsem je poslala mě vydírá, že je zveřejní, dala jsem ho několikrát nahlásit, ale myslím si, že v tomto směru Snapchat moc nefunguje. (Lenka, 18 let)

Zdravím nějaká slečna me nalákala posílat si nahé fotografie přes Snapchat a teď mě vydírá, že je rozešle mezi mé známé, pokud jí nepošlu 500\$ na účet (Honza, 19 let)

Dobrý den. Mám problém s kyberšikanou přes sociální sítě. Přišla mi od někoho moje fotka a že pokud nezaplatím 30 000 Kč, tak ji zveřejní. Původně to bylo v angličtině po otázce, v jaké měně, jestli Kč nebo dolary, přešel na češtinu a chtěl Kč. Bohužel jsem asi udělal chybu a dvakrát zaplatil dohromady cca 5000 Kč. Po mé odpovědi, že jsem nemocný a že to předáme policii, chtěl 100 dolarů. (Milan, 24 let)

Co tedy dělat, když nás na internetu někdo vydírá? **Zásadně nikomu nic neplatit!** Ze zkušeností s řešením těchto případů víme, že s vysokou pravděpodobností bude vyděrač ve vydírání pokračovat i po zaplacení a bude na vás vyvíjet tlak, dokud budete ochotni a schopni platit. Podrobnější postup řešení pro oběti vydírání pak naleznete např. [zde](#).

Dalším problémem, který v naší poradně poměrně často řešíme, patří **sdílení přístupových údajů k účtům na sociálních sítích s našimi “přáteli”**. Opět jde o rizikovou aktivitu - ten, kdo má k našemu účtu přístup, může stahovat a rozšiřovat internetem naše privátní materiály - třeba z chatů, může nám na účtu měnit informace, pod naším jménem psát a publikovat příspěvky atd. To potvrzuje další případ z našeho archivu:

Dala jsem mému "kamarádovi" účet na Instagram a on si z jednoho chatu s kámoškou vyfotil naše fotky v plavkách. Tyto fotky už přes půl rok posílá všem jeho kamarádům a tak. Už několikrát jsem mu říkala, aby s tím přestal, ale on se tomu jenom směje. (Petra, 14 let)

Závěrem tohoto textu je důležité zdůraznit a připomenout důležitost **prevence** - většině rizikových situací, které v naší poradně na Univerzitě Palackého v Olomouci řešíme, by šlo zabránit - stačí pouze respektovat několik bezpečnostních zásad:

- 1. Všechny své účty zabezpečme silným heslem a dvojfázovým ověřováním.**
- 2. Své účty nikomu nepůjčujeme, nesdílejme s kamarády a přáteli své přihlašovací údaje.**
- 3. Zásadně nikdy nikomu neposkytujeme své vlastní intimní materiály.**
- 4. Pokud se staneme terčem vydírání, neplaťme!**
- 5. Investujeme čas do prevence a vzdělávání, a to jak nás samotných, tak i našich dětí.**

Dostali jste se vy sami do problémů spojených s internetem? Naši poradnu najdete na webu www.napisnam.cz. Další informace o bezpečném chování na internetu naleznete na našem webu www.e-bezpeci.cz a také na našem kanálu na YouTube www.youtube.com/ebezpeci. Sledovat nás můžete také na Instagramu a Twitteru.

Poradna projektu E-Bezpečí je podporována řadou institucí, především pak Ministerstvem vnitra ČR, Statutárním městem Olomouc a firmou O2 Czech Republic. Díky nim by naše služby nemohly fungovat, děkujeme! Poradnu můžete podpořit také prostřednictvím [individuálních darů](#), pomůžete tak dětem i dospělým v nouzi.

Pro E-Bezpečí
Kamil Kopecký
Univerzita Palackého v Olomouci